

Hanna Szymczyk
(Warszawa)

MATERIAŁY MIECZYŚŁAWA KREUTZA
(1893–1971)
(III-200)

Mieczysław Kreutz urodził się 31 grudnia 1893 r. we Lwowie. Był synem Wilhelma, komisarza namiestnictwa i Marii z Lewickich. W 1911 r. ukończył gimnazjum klasyczne we Lwowie, zdając egzamin dojrzałości z odznaczeniem. W tym samym roku podjął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego, studiując u profesorów: Kazimierza Twardowskiego, Mściława Wartenberga, Józefa Nusbauma i Kazimierza Kwietniewskiego.

Wybuch I wojny światowej przerwał studia Mieczysława Kreutza. Służył on w armii austriackiej, skąd został zdemobilizowany w randze kapitana artylerii. W 1920 r. brał udział w wojnie z bolszewikami i został odznaczony Krzyżem Walecznych za bitwę warszawską.

Od 1921 roku Mieczysław Kreutz kontynuował przerwane studia na Uniwersytecie Lwowskim, pracując jednocześnie jako asystent Zakładu Psychologii. W 1924 r. pod kierunkiem profesora K. Twardowskiego doktoryzował się z filozofii, pisząc pracę *O złożoności pragnień*.

W 1925 r. Mieczysław Kreutz udał się na studia zagraniczne do Lipska (prof. Krueger), Berlina (prof. M. Wertheimer), Hamburga (prof. W. Stern) i Paryża (prof. Pierron i P. Janet). Specjalizował się w psychologii ogólnej ze specjalnym uwzględnieniem psychologii eksperymentalnej.

Po powrocie z zagranicy na macierzysty uniwersytet Mieczysław Kreutz habilitował się w 1927 r. na podstawie rozprawy *Zmienność rezultatów dla wartości testów*. W 1928 r. został zastępcą profesora, a w 1934 r. profesorem zwyczajnym, pełniąc tę funkcję aż do okupacji Lwowa przez Niemców w 1941 r. Opublikował w tym okresie szereg prac naukowych, m.in. *O podobieństwie wrażeń* (1931), *Rozwój psychiczny młodzieży* (1931), *Nowe kierunki psychologii* (1933), *Zarys ramowej teorii woli* (1935), *Technika metody introspekcyjnej* (1935), *Negatywne pojęcie przyczynowości* (1938).

Prócz działalności naukowej na uniwersytecie Mieczysław Kreutz od 1922 r. pracował w szkolnictwie: w VI gimnazjum im. S. Staszica – wykłady historii naturalnej i kierownictwo gabinetu przyrodniczego, w III gimnazjum im. S. Batorego – wykłady z psychologii, oraz w I Państwowym Seminarium Nauczycielskim Żeńskim im. A. Asnyka. W latach 1938–1939 był kierownikiem naukowym koła psychologów szkolnych przy „grupie metodycznej propedeutyki filozofii” we Lwowie. Prowadził również wykłady na kursach wychowawczych dla nauczycieli, wizytatorów i inspektorów szkolnych. Działał w komisji egzaminów państwowych dla nauczycieli szkół średnich.

W 1922 r. M. Kreutz ożenił się z Wiktorią ze Śliwińskich, nauczycielką.

Podczas wojny Mieczysław Kreutz pracował początkowo jako nauczyciel w szkole lwowskiej, później przeniósł się do Krakowa, pracując tam jako karmiciel wszy w niemieckiej wytwórni szczepionek przeciwtyfusowych pod Krakowem.

Po wyzwoleniu Krakowa Mieczysław Kreutz od stycznia 1945 r. rozpoczął pracę jako profesor psychologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od stycznia 1946 r. przeniósł się do nowo organizującego uniwersytetu we Wrocławiu jako profesor zwyczajny psychologii ogólnej. Był tu organizatorem, a następnie kierownikiem Zakładu Psychologii Ogólnej oraz dyrektorem Instytutu Pedagogicznego. Prowadził zajęcia dydaktyczne z psychologii ogólnej i eksperymentalnej. Wykładał również na kursach dla nauczycieli i pracowników oświatowych. Ukończył wtedy swe dwie duże prace: *Kształcenie charakteru* (1946) oraz dzieło życia *Podstawy psychologii. Studium nad metodami i pojęciami współczesnej psychologii* (1949).

W październiku 1952 roku Mieczysław Kreutz został przeniesiony na Uniwersytet Warszawski. Od 1957 r. aż do przejścia na emeryturę w 1964 r. kierował tu katedrą psychologii eksperymentalnej.

Po przejściu na emeryturę i wycofaniu się z działalności dydaktycznej i społecznej Mieczysław Kreutz pracował dalej naukowo. W 1968 r. ukazała się praca podsumowująca jego badania eksperymentalne *Rozumienie testów*. Kontynuował również zaczęte w latach trzydziestych badania eksperymentalne nad pamięcią, prowadząc eksperymenty porównawcze na sobie.

Działalność naukowa profesora Mieczysława Kreutza znalazła wyraz w wydanych trzech dużych pracach, czterech mniejszych i dwudziestu kilku artykułach. Główne kierunki badawcze to studia nad metodą introspekcji (*Technika metody introspekcyjnej*, 1935, *Rola introspekcji w psychologii*, 1960), modyfikacja metody testów (*Zmienność rezultatów dla wartości testów*, 1927, *O sposobie prowadzenia polemiki i wartości metody testów*, *Rozumienie testów*, 1968), badania nad pamięcią (*Zmiany pamięci u ludzi starszych*, 1970), krytyka metodologiczna metod i kierunków psychologicznych (*Nowe kierunki psychologii*, 1933, *Metody współczesnej psychologii*, 1962). Opublikował również szereg prac dotyczących wychowania, nauczania i rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży (*Rozwój psychiczny dzieci i młodzieży*, 1931, *Osobowość nauczyciela wychowawcy*, 1938, *Kształcenie charakteru*, 1946).

Doceniając wychowawczą rolę psychologii w życiu młodzieży, Mieczysław Kreutz dążył do wprowadzenia nauki psychologii w szkołach średnich. W 1957 r. był organizatorem Krajowej Narady Psychologów dążącej do przywrócenia i szerokiego wprowadzenia do praktyki psychologii stosowanej. Zainicjował powołanie Komitetu Psychologii Stosowanej.

Mieczysław Kreutz był aktywnym działaczem szeregu towarzystw naukowych, m.in. Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Towarzystwa Psychologicznego im. Józefy Joteyko, Naukowego Towarzystwa Pedagogicznego w Krakowie, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Był jednym z inicjatorów powołania Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. W 1949 r. organizował Oddział Wrocławski PTP. Od 1956 był przewodniczącym Oddziału Warszawskiego Towarzystwa, a od 1962 przewodniczącym Zarządu Głównego i członkiem honorowym.

Mieczysław Kreutz działał również w redakcjach wydawnictw psychologicznych, będąc w latach 1951–1971 członkiem Rady Naukowej „Przeglądu Psychologicznego” i „Polish Psychological Bulletin”.

Za całokształt działalności naukowej, popularyzatorskiej i społecznej Mieczysław Kreutz został odznaczony w 1964 roku Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Mieczysław Kreutz zmarł 14 października 1971 roku i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach.

Materiały Mieczysława Kreutza w objętości ok. 3,6 m.b. zostały zakupione przez Archiwum Polskiej Akademii Nauk od wdowy po profesorze Wiktorii Kreutzowej w 1972 r. Prace porządkowo-inwentaryzacyjne prowadzone były w latach 1992–1993 przez dr Hannę Szymczyk.

Materiały podzielono na 7 zasadniczych grup zgodnie z *Wytocznymi opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*. Najliczniejsze są materiały dwóch pierwszych grup: twórczości naukowej i materiały działalności. Na materiały twórczości naukowej z lat 1917–1971 składa się 8 podgrup: prace, skrypty, artykuły i referaty, odczyty i wystąpienia, wykłady, uwagi, opinie i recenzje, tłumaczenia, materiały warsztatowe. Najwięcej miejsca zajmują materiały warsztatowe – 64 pozycje – oraz wykłady – 41 pozycji. Porządkując prace własne Mieczysława Kreutza, zastosowano układ tematyczny, zaczynając od prac dotyczących ogólnie psychologii i jej zadań, kończąc na psychologii pedagogiki i nauki. W ramach poszczególnych grup tematycznych ułożono prace chronologicznie. Ten sam układ zastosowano w podgrupach artykułów, referatów i odczytów. Przy wykładach – największej podgrupie wśród prac własnych – ułożono je tematycznie wg wskazówek M. Kreutza w

programie wykładów z psychologii ogólnej: wstęp ogólny, psychologia jako nauka, wrażenia, przedstawienia, myślenie, uczucia, wola i działalność, osobowość, psychologia dzieci i młodzieży, psychologia pedagogiki i nauki. Podobny układ tematyczny starano się zastosować w największej podgrupie – materiałach warsztatowych, umieszczając na końcu materiały – notatki, uwagi, przemyślenia – nie dotyczące bezpośrednio psychologii, lecz innych nauk z nią powiązanych, interesujących autora spuścizny, jak filozofia, metafizyka, biozofia i biologia, etyka, logika, literatura, polityka i historia, matematyka i fizyka. W poszczególnych grupach tematycznych zastosowano układ chronologiczny.

W grupie drugiej – materiałów działalności z lat 1921–1971 – najwięcej miejsca zajmuje działalność dydaktyczna na wyższych uczelniach: uniwersytetach Lwowskim, Wrocławskim i Warszawskim – 64 jednostki. Składają się na nią: tematy ćwiczeń, eksperymentów, kolokwiów oraz prac samodzielnych studentów, spisy imienne studentów i oceny. Dalej ułożono notatki, protokoły z eksperymentów, wyniki, porównania, testy i prace studentów zagadnieniowo: reakcje, pamięć, myślenie, rozumienie tekstów, wola, cechy osobowości, cel życia, psychologia zeznań świadków, prace psychologa z dzieckiem, symptomy fizjologiczne, metoda ankietowa egzaminów, popędy, instynkty i uczucia, metody postępowania, wyobrażenia. Za tymi materiałami umieszczono zatytułowaną przez M. Kreutza grupę: lektury i interpretacje. Są to notatki do zajęć ze studentami i sprawozdania studentów z przeczytanych lektur, referaty studentów w oparciu o lekturę i ich oceny. Po nich ułożono tłumaczenia prac z dziedziny psychologii przez studentów, a na zakończenie prace seminaryjne i magisterskie studentów. Prace krótsze podobne tematycznie połączono w jednostkach zbiorczych. Dwie dłuższe prace potraktowano jako samodzielne jednostki. Materiały tej grupy ułożono w porządku chronologiczno-tematycznym z uwagi na to, że niejednokrotnie temat ćwiczeń i eksperymentów podjęty w latach dwudziestych był kontynuowany do lat sześćdziesiątych, jak np. reakcje, pamięć czy rozumienie tekstów.

W grupie trzeciej – materiały biograficzne (1916–1967) – zwracają uwagę zatytułowane przez twórcę spuścizny *Moje postanowienia* – notatki i przemyślenia dotyczące własnego życia i jego organizacji, kształtowania charakteru, przemyśleń religijnych, pracy nad sobą, organizacji pracy naukowej oraz planów naukowych. W grupie tej znajduje się też spis książek z bogatej biblioteki profesora oraz kolekcja znaczków pocztowych.

Grupa czwarta – korespondencja – obejmuje listy wysyłane przez twórcę spuścizny jak i przez niego otrzymywane z lat 1924–1971. W korespondencji wychodzącej zwracają uwagę liczne listy do profesora Stefana Błachowskiego i Tadeusza Tomaszewskiego, wychowanka profesora ze Lwowa, późniejszego profesora Uniwersytetu Wrocławskiego, oraz korespondencja rodzinna. Wśród korespondencji wpływającej najwięcej jest listów od prof. Stefana Błachowskiego oraz Andrzeja Lewickiego, Maria Kulczyckiego i Tadeusza Tomaszewskiego. A. Lewicki i M. Kulczycki to podobnie jak T. Tomaszewski dawni studenci M. Kreutza utrzymujący z nim długoletnie kontakty. Zarówno w korespondencji wychodzącej, jak i wpływającej jest po kilkanaście listów, których adresatów czy autorów nie udało się ustalić.

Grupa V – materiały o twórcy zespołu – to 11 recenzji prac Mieczysława Kreutza.

Grupa VI – materiały rodzinne – zawiera m.in. bardzo ciekawe, oryginalne dziewiętnastowieczne dokumenty rodziny Lewickich od 1838 r. – matki profesora Marii z Lewickich Kreutzowej, świadectwa szkolne i dokumenty służby w administracji państwowej ojca, Wilhelma Kreutza, oraz świadectwa szkolne i uniwersyteckie brata przyrodniego, Władysława Kreutza. Są tu też dokumenty i zeszyty szkolne córki, Teresy Kreutz.

Najciekawsze z ostatniej VII grupy są prace Konstantego Sobolewskiego dotyczące badań przeprowadzonych wśród polskich oficerów jeńców wojennych.

W grupie załączników umieszczono zbierane przez M. Kreutza wycinki prasowe na różne tematy, m.in. nauki polskiej i jej osiągnięć, psychologii i nauk z nią związanych, jak socjologia, medycyna, nauki przyrodnicze.

Materiały M. Kreutza otrzymały w Archiwum PAN sygnaturę III-200. Inwentarz zawiera 300 jednostek, a uzupełnia go 12 aneksów do jednostek zbiorczych i korespondencji. Rozmiar zespołu wynosi 4,28 m.b. W bazie szukajwarchiwach ma nr 313.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Mieczysława Kreutza*, Archiwum PAN, sygn. III-200, j. 177–184, 254–260, 262–267, 272
2. *Minerwa Polska*, Archiwum PAN I-8
3. Zbiór nekrologów uczonych, Archiwum PAN
4. Jerzy Ekel, *Mieczysław Kreutz (1893–1971)*, „Przegląd Historyczno-Oświatowy”, 1972, nr 2, s. 233–242
5. Zbigniew Skorny, *Mieczysław Kreutz*, w: *Uczni wrocławscy (1945–1974)*, Ossolineum 1980, s. 66–67
6. *Wielka encyklopedia powszechna PWN*, t. 6, Warszawa 1965, s. 181

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

I	Materiały twórczości naukowej	1–172
A	Prace naukowe	1–27
B	Skrypty	28–32
C	Artykuły, referaty	33–44
D	Odczyty, wystąpienia	45–62
E	Wykłady	63–102
F	Uwagi, opinie, recenzje	103–104
G	Tłumaczenia	105–108
H	Materiały warsztatowe	109–172
II	Materiały działalności	173–278
A	Wyższe uczelnie	173–176
B	Instytuty i towarzystwa naukowe	177–180
C	Udział w zjazdach, kongresach, naukowe wyjazdy zagraniczne	181–183
D	Działalność dydaktyczna na wyższych uczelniach	184–268
E	Opiniowanie prac magisterskich, doktorskich, opinie naukowe	269–271
F	Praca w innych instytucjach	272–274

G	Działalność redakcyjna i wydawnicza	275–277
H	Działalność społeczna	278
III	Materiały biograficzne	279–283
IV	Korespondencja	284–287
A	Wychodząca	284
B	Wpływająca	285–287
V	Materiały o twórcy zespołu	288
VI	Materiały rodzinne	289–291
VII	Materiały osób obcych	292–296
VIII	Załączniki	297–300
	Aneksy	1–12

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Prace naukowe

1. *Podstawowe pojęcia psychologii. Szkic*
Fragmety, streszczenie, szkice na podstawie prac Ebbinghousa, Höflera i Wundta oraz rozdziały XVII–XIX
1927, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 135
2. *Podstawy psychologii*
Niepełny autorski egzemplarz drukarski z odręcznymi poprawkami autora
1948, rkp., druk, l., k. 313
3. *Psychologia ogólna*
Praca z odręcznymi poprawkami autora i notatki warsztatowe
B.d., przed 1939, rkp., masz., l., k. 80
4. *Metody współczesnej psychologii. Studium krytyczne*
Niepełna praca z poprawkami odręcznymi, kilka stron rękopisu i druk rozdziałów I–VIII
Przed 1962, rkp., masz., druk, l., k. 243
Druk: Warszawa 1962
5. Jw.
Rozdziały IX–XIII: maszynopis z odręcznymi poprawkami M. K.
Przed 1962, rkp., masz., s. 232–446 (377a)
6. Jw.

Rozdział XIV–XVII: maszynopis z odręcznymi poprawkami M. K., brak zakończenia
Przed 1962, rkp., masz., l., s. 447–618

7. *Nowe kierunki psychologii*
Fragment pracy bez początku i zakończenia
Przed 1938, masz., l., k. 38
Druk: *Encyklopedia wychowania 1938*, t. 1, cz. 1, s. 185–230
8. *Psychologia pedagogiczna*
Praca z poprawkami autora
Przed 1939, masz., l., k. 85
9. *Psychologia woli*
Praca z odręcznymi poprawkami M. K.
Przed 1939, rkp., masz., l., k. 85
10. *Zastosowanie aparatów w psychologii eksperymentalnej*
Praca
Ok. 1932–1933, rkp., masz., l., k. 67
11. *Osobowość według Freuda*
Praca z odręcznymi poprawkami autora i notatki warsztatowe
1968–1971, rkp., masz., l., k. 175 zob. też j. 130
12. *Studia z Fröbesa*
Symptomy fizjologiczne
Metody psychofizyczne
Myślenie
Nowe kierunki psychologii myślenia
Prace
B.d., rkp., l., k. 196
13. *Rodzaje uczuć*
Tekst i notatki warsztatowe
Przed 1939, rkp., masz., l., k. 105
14. *Uczucia*
Krueger – Teoria uczuć
Cannon W. – Geneza uczuć wg Quala
Studia
Przed 1939, rkp., masz., l., k. 39
15. *Mechanizm uczuć*
Fragment
B.d., masz., l., k. 28
16. *O złożoności pragnień*
Fragment, początek w 2 egzemplarzach
1923, rkp., sz. i l., k. 101
17. *Teoria Pawłowa*
Artykuły, notatki warsztatowe

1951, 1954, b.d., rkp., masz., l., k. 266, zob. aneks 1

18. *Dyskusja o ruchu*
Praca polemiczna, notatki warsztatowe
1942, rkp., masz., l., k. 110
19. *Wrażenia wzrokowe*
Praca
B.d., masz., l., k. 60
20. *Podobieństwo wrażeń zmysłowych*
Fragmenty prac
Przed 1939, rkp., l., k. 28
21. *Ekonomika pracy naukowej*
Praca z odręcznymi poprawkami
Po 1964, masz., l., k. 54
Druk: „Kwartalnik Pedagogiczny”, t. 10, 1965, nr 3 (37), zob. j. 152–155
22. *Rozumienie tekstów*
Praca z odręcznymi poprawkami i notatki warsztatowe, początek w 2 egzemplarzach
1967, rkp., masz., l., k. 137
23. *Zmiany pamięci u ludzi starszych*
Praca, dwie wersje z odręcznymi poprawkami, fragmentem streszczenia i notatkami warsztatowymi
Po 1969, rkp., masz., l., k. 92, zob. też Materiały warsztatowe, j. 136
Druk: „Studia Psychologiczne”, t. 10, 1970, s. 5–54
24. *Poglądy J.Wł. Dawida na istotę powołania nauczycielskiego. Analiza krytyczna*
Właściwości moralne nauczyciela według Dawida
Miłość dusz jako cecha nauczyciela. Analiza krytyczna pogląd Dawida
Osobowość nauczyciela
Tekst brulionowy prac i notatki warsztatowe
B.d., rkp., masz., l., k. 250
25. *Jak kształtować charakter. Wskazówki praktyczne*
Szkice rozprawy
1942, masz., l., k. 8, zob. też j. 145–149
26. *Badania nad sposobami egzaminowania*
Rękopis z dołączonymi materiałami warsztatowymi – pytaniami egzaminacyjnymi, testem z wykładu i jego wynikami, notatkami
B.d., rkp., masz., l., k. 97
27. *Definicja, klasyfikacja, badania testowe*
Tekst niekompletny z późniejszymi uzupełnieniami, notatki
1926 i b.d., rkp., masz., l., k. 131

B. Skrypty

28. *Podstawy psychologii*

Skrypt autoryzowany, cz. I–III, wg wykładów z roku akademickiego 1932/1933 i 1937/1938 opracowali Adam Bardecki i Andrzej W. Lewicki: maszynopis powielany z rękopiśmiennymi poprawkami M. K.
1932–1938, rkp., masz. powiel., druk, l. i sz., k. 111

29. Psychologia myślenia
Projekt, skrypt: 2 egz. maszynopisu, jeden z odręcznymi poprawkami autora
1955, masz., l., k. 167
30. *Psychologia widzenia*
Skrypt
B.d., masz., l., k. 92
31. *Psychologia wrażeń. Wrażenia wzrokowe*
Skrypt
B.d., masz., masz. powiel., l., k. 219
32. *Objaśnienia do podręcznika psychologii Lindwarskiego o poznawaniu stosunków*
Skrypt, rozprawa i notatki warsztatowe
1938, rkp., masz., l., k. 164
- C. Artykuły, referaty**
33. Reakcja według Pawłowa
Artykuł
B.d., rkp., l., k. 23
34. *Próba zdefiniowania terminu „czynność”*
Artykuł: niekompletny tekst, korespondencja wydawnicza
1967–1968, rkp., masz., l., k. 11
Druk: „Przegląd Psychologiczny”, 1968, nr 16, s. 26–74
35. *O młodzieży uniwersyteckiej*
Sprawdzanie wiadomości uczniów
Osobowość nauczyciela
Rozwój psychiczny młodzieży
Artykuły: teksty i fragment (poz. 4) z poprawkami autora, notatki warsztatowe, wycinki prasowe
1938, 1965–1969, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 124
36. Polemika z M. Chojnowskim, Kondratiukiem, T. Malinowskim i T. Tomaszewskim, odpowiedź na uwagi o recenzjach T. Tomaszewskiego i A. Lewickiego z pracy *Metody psychologii*
Artykuły polemiczne
1961, b.d., rkp., masz., l., k. 50
37. *Przyczynowość*
Negatywne pojęcie przyczynowości
Referaty
Przed 1939, rkp., l., k. 23
38. *Instynkt*
O instynkcie u zwierząt

Referaty
1921, b.d., rkp., l., k. 34

39. *Analiza psychologiczna przyjaźni*
Referat w Towarzystwie Psychologicznym we Wrocławiu
1951, rkp., l., k. 7
40. *O zjawiskach mediumicznych*
Referat
B.d., rkp., l., k. 6
41. *Ekonomika nauki*
Jak w praktyce wyjaśniać znaczenie wyrazów
O sposobie definiowania
O przedmiocie pojęć
Referaty
1920, b.d., rkp., l., k. 33
42. *Główne zasady krytyki testów*
Referat wygłoszony na Sekcji Psychologicznej
1928, rkp., masz., l., k. 23
43. *Ogólnokrajowa Narada Psychologów*
Referat podsumowujący
1957, rkp., masz., l., k. 11
44. *W sprawie podniesienia poziomu pedagogiki*
Referat
1959, rkp., masz., l., k. 16
- D. Odczyty, wystąpienia**
45. *Przedmiot i metody psychologii*
Nowe kierunki psychologii
Odczyty
1923, 1959, b.d., rkp., l., k. 20
46. *Osobowość człowieka, natura ludzka, pojęcie dyspozycji psychicznej*
Odczyty
1939, 1956, 1959–1963, rkp., l., k. 41, zob. j. 16
47. *Ocena wartości jednostki*
Przedstawienie stosunków
Kształcenie charakteru
Potrzeba metafizyki
W sprawie definicji nauki
Odczyty wygłoszone w Towarzystwie Filozoficznym
1938–1939, 1950, 1957, b.d., rkp., l., k. 49
48. *O sprzeczności i ruchu*
Odczyty i notatki warsztatowe
1949, 1954, 1964, rkp., l., k. 32

49. *O związku przyczynowym*
Odczyt
1950, rkp., l., k. 3
50. *Dwa rodzaje popędów wg Freuda*
Odczyt
1962, rkp., l., k. 7
51. *Główne rodzaje uczuć ludzkich*
Streszczenie odczytu
B.d., rkp., masz., l., k. 10
52. *Warunki szczęścia ludzkiego*
Odczyt na posiedzeniu kółka psychologicznego, notatki warsztatowe
1946–1947, rkp., l., k. 15
53. *Rozumienie tekstów pisanych lub mówionych, kryteria rozumienia*
Odczyty
1967, b.d., rkp., l., k. 21
54. *O błędnych sposobach stawiania problemów i dowodach empirycznych*
Odczyty, notatki warsztatowe
1961 i b.d., rkp., l., k. 20
55. *O twórczości*
Odczyty
B.d., rkp., l., k. 11
56. *Rozwój psychiki wg psychologów radzieckich*
O niektórych rodzajach działania: wypowiedź o teorii Tiepłowa
Odczyty
1951, b.d., rkp., l., k. 10
57. *Psychologia polska przed Kongresem Nauki*
Odczyt
Ok. 1951, rkp., l., k. 6
58. *Psychologia wychowania młodzieży*
Odczyty
1938, 1946, b.d., rkp., l., k. 45
59. *Psychologia a literatura*
Odczyt w Związku Literatów
B.d., rkp., l., k. 5
60. *Spółeczeństwo – dynamika małych grup*
Odczyty
1961, rkp., l., k. 7
61. *Teoria marksizmu odnośnie do prawa narodów samostanowienia*
Odczyt
B.d., rkp., l., k. 6

62. *Alkoholizm*
Odczyt
B.d., rkp., l., k. 4

E. Wykłady

63. Podstawowe pojęcia i zagadnienia psychologii. Wstęp do psychologii
Wykłady na Uniwersytecie Lwowskim, Jagiellońskim i Wrocławskim
1928–1930, 1939, 1945–1950, rkp., l., k. 173
64. Psychologia ogólna
Programy, teksty wykładów – Uniwersytet Wrocławski i Warszawski
1948–1956, rkp., masz., l., sz., k. 224
65. Teoria Pawłowa
Wykłady – Uniwersytet Wrocławski
Lata 50., rkp., masz., l., k. 219
66. Jaźń
Fragmenty wykładów – Uniwersytet Lwowski
1929, rkp., l., k. 8
67. Psychologia spostrzegania
Wykłady – Uniwersytet Lwowski i Wrocławski
1928–1929, 1946–1947, b.d., rkp., masz., l., k. 162
68. Psychologia myślenia
Uniwersytet Lwowski
1929, 1932–1934, rkp., masz., l., k. 213
69. Jw.
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski
1946–1947, 1954–1955, rkp., l., k. 75
70. Psychologia głębi
Uniwersytet Warszawski
1960–1961, rkp., l., k. 89 (48a, 56a)
71. Pojęcia i abstrakcje
B.d., masz., l., k. 46
72. Przeżycia intelektualne
B.d., masz., l., k. 45
73. Teoria sądów
Uniwersytet Lwowski
1935–1936, rkp., masz., l., k. 54
74. Uczucia. Psychologia uczuć
Uniwersytet Lwowski
1929, 1931–1932, 1938–1939, rkp., masz., l., k. 282
75. Jw.

Uniwersytet Wrocławski i Warszawski
1947–1948, 1950–1951, 1958–1964, rkp., l., k. 334

76. Wola. Psychologia woli
Wykład habilitacyjny, fragmenty wykładów na Uniwersytecie Lwowskim, notatki warsztatowe
1926–1933, b.d., rkp., l., k. 340
77. Reakcje. Czas reakcji
Uniwersytet Lwowski i Warszawski
1928–1929, 1953–1954, rkp., l., k. 128
78. Behawioryzm
Uniwersytet Lwowski
1929–1930, rkp., l., k. 87
79. Ruchy psychomotoryczne
Uniwersytet Lwowski
1930–1931, rkp., l., k. 29
80. Wola. Wola wg Lewina. Ksiądz Dybowski
Uniwersytet Lwowski i Wrocławski
1937–1938, 1948–1949, rkp., masz., l., k. 212
81. Wola
Interpretacja działań impulsów, działanie, wola, popędy, instynkty, ruchy mimowolne i dowolne, motywy: wykłady – Uniwersytet Lwowski i Warszawski
1927, 1953, 1958–1959, b.d., rkp., l., k. 153
82. Psychologia woli i osobowości
Uniwersytet Wrocławski
1951–1952, rkp., l., k. 97
83. Badanie osobowości
Uniwersytet Warszawski
1956–1958, rkp., masz., l., k. 183
84. Osobowość według Freuda
Uniwersytet Warszawski
1961–1962, rkp., l., k. 80
85. System nerwowy a zjawisko psychiczne
Teoria o naturze związku
Dusza i ciało
Wykłady na Uniwersytecie Lwowskim, notatki warsztatowe, wycinek prasowy
1933, 1938, 1942 i b.d., rkp., druk, l., k. 112
86. Nawyki
Psychologia nawyków
Uniwersytet Lwowski i Wrocławski
1936–1937, 1949–1950, rkp., l., k. 139

87. Psychologia rozwojowa
Uniwersytet Wrocławski
1947, rkp., l., k. 9
88. Psychologia dziecka
Mówienie, rozwój myślenia, zabawy, profile psychologiczne
Wykłady na Uniwersytecie Lwowskim, notatki warsztatowe
1930–1931, 1936, b.d., rkp., masz., l., k. 256
89. Psychologia wieku dojrzewania
Uniwersytet Lwowski
1933–1934, rkp., l., k. 73
90. Psychologia zeznań sądowych i zeznań świadków
Wykłady na Uniwersytecie Lwowskim, notatki warsztatowe oraz z eksperymentów
psychologicznych
1931–1938, rkp., masz., l., k. 213
91. Psychologia pedagogiki
Uniwersytet Wrocławski
1945–1946, b.d., rkp., l., k. 10
92. Testy, metoda testów, symptomy oddechowe
Fragmenty wykładów – Uniwersytet Lwowski, Wrocławski, Warszawski
1929, 1949, 1951–1952, 1956–1957, rkp., l., k. 41
93. Egzaminy
Dwa wykłady na Uniwersytecie Wrocławskim i Warszawskim, materiały warsztatowe
1952, 1957, rkp., l., k. 23
94. Statystyka
Metody statystyczne
Wykłady na Uniwersytecie Warszawskim, notatki warsztatowe
1954–1955 i b.d., rkp., l., k. 91
95. Psychologia dla medyków
Wykłady na kursach dla lekarzy, notatki
1929–1930, rkp., l., k. 30
96. *Psychologia dziecka*
Wykłady na seminarium, kursie wakacyjnym dla nauczycieli, kursie dla
wychowawców przedszkoli, notatki warsztatowe – własne przemyślenia, notatki z
opracowań
1929–1931, 1942, b.d., rkp., masz., l., k. 141
97. Główne kierunki rozwoju psychologii młodzieży
Psychologia a pedagogika
Kształcenie charakteru
Dziedziczność
Wykłady na kursach pedagogicznych, notatki warsztatowe
1929–1932 i b.d., rkp., l., k. 62

98. *Ekonomia nauki*
Przedmiot psychologii
Psychologia myślenia
Przeżycia intelektualne
Uczucia
Zadania psychologii
Wykłady w Lublinie i Falenicy
1964–1965, 1967, rkp., l., k. 13
99. *Psychotechnika*
Wykłady na kursach
1929, rkp., l., k. 40
100. Profesor Twardowski
Wykład, notatki warsztatowe
Ok. 1928, rkp., l., k. 8
101. *Logika*
Wykłady na kursach
B.d., rkp., l., k. 16
102. *Zasługi naukowe śp. prof. Władysława Witwickiego*
Przemówienie wygłoszone we Wrocławskim Towarzystwie Filozoficznym na posiedzeniu poświęconym pamięci prof. W. Witwickiego: fragment rękopisu, maszynopis, notatki
1949, rkp., masz., l., k. 43

F. Uwagi, opinie, recenzje

103. Opinie o projektach programów szkoły powszechnej i gimnazjum
Uwagi w sprawie psychologii szkolnej
Opinia o badaniach filmowych
Opinia o projekcie programu psychologii dla studium nauczycielskiego
1933–1934, 1957, 1963, rkp., masz., l., k. 8
104. Recenzje i opinie o pracach przeznaczonych do druku
1932–1035, 1953–1954, 1959–1963 i b.d., rkp., masz., l., k. 70, zob. aneks 2

G. Tłumaczenia

105. Kostiuik, *Podręcznik psychologii*
Tłumaczenie [?], streszczenie [?]
Po 1939, rkp., l., k. 315
106. Majorow F.P., *Historia nauki o odruchach warunkowych*
Tłumaczenie VIII rozdziału pracy, korespondencja wydawnicza
1955, masz., l., k. 18
107. Psychologia myślenia
Tłumaczenia i streszczenia
B.d., rkp., masz., l., k. 263, zob. aneks 3
108. Vlednea, *O cybernetyce*

Tłumaczenie fragmentu artykułu dotyczącego eksponencjalnego charakteru rozwoju nauki

B.d., rkp., masz., l., k. 13

H. Materiały warsztatowe

109. Psychologia
Podstawowe pojęcia, przedmiot i zadania psychologii, zjawiska psychiczne, dusza, materializm, determinizm, odbicie, świadomość: notatki warsztatowe i do zamierzonej pracy, polemiki z tezami T. Tomaszewskiego dotyczącymi świadomości, wycinki prasowe
1917, 1927–1929, 1942–1943, 1948–1967, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 331
110. Psychologia ogólna
Określenie, zadania, psychologia wrażeń, wrażenia, stosunki, wrażliwość barw: notatki warsztatowe, m.in. do prac własnych, wypisy z opracowań, przemyślenia, uwagi, wycinki prasowe
1936, 1938, 1942, 1946–1949, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 403
111. Jw.
Psychologia spostrzegania, spostrzeżenia a wrażenia, pojęcia, intelekt, pamięć: materiały warsztatowe, m.in. do pracy *Zmienność zjawisk psychicznych*, wypisy z opracowań, przemyślenia, uwagi, wycinki prasowe
1928–1929, 1933, 1942, 1948–1964, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 150
112. Myślenie, psychologia myślenia
Prawa, pojęcia, psychologia mowy, przekonania, pomysły, sądy, testy: notatki, przemyślenia, wycinki prasowe
1933–1936, 1940–1943, 1946–1952, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 268
113. Jw.
Myślenie abstrakcyjne, testy, twórczość, reakcje chaotyczne: studia z prac O. Selza, T. Tomaszewskiego, K. Twardowskiego, notatki, przemyślenia, wycinki prasowe
1946–1952 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 172
114. Rozumienie
Notatki, analiza eksperymentów przeprowadzonych ze studentami, studia i notatki z opracowań
1933, 1937, 1942, 1946–1961 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 249
115. Psychologia uczuć
Podział, rodzaje uczuć: notatki, m.in., do pracy o psychologii uczuć, notatki z prac Lindworskiego, Rubinsteina, Witaska, Witwickiego, przemyślenia, notatki do ćwiczeń ze studentami, projekt ankiety
1926–1939, 1943, 1947–1952, rkp., masz., l., k. 205
116. Jw.
Uczucia heteropatyczne i ich analiza – ciekawość, miłość, odwaga, strach, złość, żal: notatki, przemyślenia, studia
1917, 1921–1943, 1945–1951 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 242
117. Jw.
Studia z prac Lindworskiego, Rubinstena, Tieofanowa, Witaska i Witwickiego

1938, 1949–1950, 1955–1956 i b.d., rkp., masz., l., k. 191

118. Wola, psychologia woli
Akt woli – impuls, działanie, mechanizm hamujący, siła woli: notatki, m.in. do pracy dotyczącej psychologii woli, przemyślenia
1926–1932, rkp., masz., l., k. 233
119. Jw.
Motyw i motywacja, wrodzone skłonności, potrzeby, pragnienia, realizacja, staranie się, notatki, przemyślenia
1921–1928, 1942–1943, 1945–1949, b.d., rkp., masz., l., k. 241
120. Jw.
Ruchy człowieka, ruch dowolny, instynkt, sugestia, psychologia woli – moje pomysły: notatki, wycinki prasowe
1914, 1922–1939, 1943, 1945–1946, 1966–1968, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 333
121. Jw.
Literatura, poglądy i teorie różnych autorów: analiza Ascha, ks. Dybowskiego, Fröbesa, Jamesa, Mc Dongalla
1927, 1932, 1948–1951 i b.d., rkp., masz., l., k. 220
122. Jw.
Analiza Lewina, Michotte'a, Pfrüma, Tiepłowa i Wundta
1923–1927, 1935–1938, b.d., rkp., masz., l., k. 242
123. Czynność – działanie
Szkice z prac Maine de Birana, Szewczuka, Tomaszewskiego
1933, 1954–1960, b.d., rkp., masz., l., k. 62
124. Reakcje i ich badanie
Notatki, przemyślenia, studia z prac Ascha, Langego, Wundta, aparaty do badania reakcji psychicznych, notatki z eksperymentów, rysunki, wycinki prasowe
1924–1936, b.d., rkp., masz., druk, rys, l., k. 241
125. Jw.
Przyrządy do badania reakcji psychicznych, notatki z eksperymentów, rysunki, fotografie, tłumaczenia artykułów
1924–1936, b.d., rkp., masz., rys., 11 fot., l. i sz., k. 140
126. Behawioryzm, psychologia głębi
Notatki, przemyślenia, studia z prac W. Huntera, Koffki, Köhlera, Kruegera, Petermana
1927–1928, 1931–1933, b.d., rkp., masz., l., k. 222
127. Jw.
Studia z prac Watsona, Wertheimera
1927–1928, 1932–1933, b.d., rkp., masz., l., k. 224
128. Pawłow – hamowanie, ruchy dowolne
Notatki do własnych prac, uwagi, krytyka
1933, 1937, 1943, 1951, b.d., rkp., masz., l., k. 128

129. Refleksy warunkowe
Notatki, studia z prac G.H.S. Razrana, C.N. Rexcroada i Delos D. Wickensa
1940–1941 i b.d., rkp., masz., l., k. 95
130. Freud – popędy
Notatki do pracy o teorii Freuda, studium wg Freuda *Triebe und Triebchicksale*,
studia z prac W. Bromberga i F. Alexandra analizujących teorię psychoanalizy
1961–1970 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 249
131. Osobowość i jej cechy, badania osobowości
Notatki warsztatowe, przemyślenia, kwestionariusz osobowości, studium z pracy
Baleya
1942–1943, 1945 i b.d., rkp., masz., l., k. 229
132. Osobowość, dyspozycja psychiczna, natura ludzka, psychologia dzieci i zwierząt
Notatki warsztatowe do prac własnych, analiza pracy O. Selza
1933, 1943, 1946–1953, 1965, b.d., rkp., l., k. 180
133. Dyspozycja
Pojęcie dyspozycji, definicja, zdolności, dyspozycje wrodzone, zainteresowania:
notatki, przemyślenia, materiały do prac własnych, analiza prac Claparèda, Sterna,
Twardowskiego
1922, 1942, 1947–1952, b.d., rkp., masz., l., k. 237
134. Pamięć
Definicje, rodzaje pamięci, pamięć zdań, wierszy, wyrazów: notatki, przemyślenia,
eksperymenty – instrukcje, wyniki, notatki z literatury
1920–1931, 1942, 1945–1948, 1955, 1963, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 261
135. Jw.
Pamięć tekstów, liczb, powtarzanie, pamięć lokalna, pamięć barw, podsumowanie:
notatki, przemyślenia, eksperymenty, studium z pracy Witwickiego
1921–1929, b.d., rkp., l., k. 269
136. Pamięć u ludzi starszych
Notatki m.in. z eksperymentów przeprowadzonych na sobie, notatki z literatury,
wycinek prasowy
1926, 1962, 1968, b.d., rkp., masz., druk, l. i sz., k. 235
137. Psychologia zeznań świadków
Notatki z eksperymentów, studia z prac Benussiego, J. Kleina, C. Leonharda, A.
Sterna, Mönkemplera, M. Wertheimera, A. Wreschnera
1922–1923, 1933–1934, b.d., rkp., masz., l., k. 132
138. Nawyki, nałogi
Notatki, przemyślenia, materiały do prac, notatki dotyczące walki z nałogiem palenia,
studia z prac Chevaliera, Guillaume’a, Jamesa, Schwarza, wycinek prasowy
1922, 1934–1943, 1948–1949, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 342
139. Pragnienia, postanowienia
Notatki wykorzystane m.in. do prac, referatów, wykładów
1921, 1925, b.d., rkp., masz., l., k. 131

140. Przynajomość
Notatki, przemyślenia, studia z prac Łukasiewicza, Zawirskiego, notatki z literatury
1933, 1941–1942, 1952, b.d., rkp., l., k. 140
141. Temperament
Studium pracy Strelaua dotyczącej temperamentu i typu układu nerwowego, uwagi
Ok. 1970, rkp., masz., l., k. 43
142. Psychologia dzieci, pedagogika, psychologia wieku dojrzewania
Notatki, uwagi, przemyślenia
1928–1943, 1945–1947, b.d., rkp., masz., l., k. 228
143. Psychologia dzieci i młodzieży
Studia na podstawie prac Baleya, Sterna, Szumana, Żukiewiczowej
B.d., lata 30., rkp., masz., druk, l., k. 257
144. Wychowanie
Notatki dotyczące potrzeb nauki polskiej, szkoły, studiów i ich reformy, podręczników
pedagogiki
1917–1929, 1938–1948 i b.d., rkp., masz., l., k. 224
145. Kształtowanie charakteru
Materiały do pracy cz. I – plan, wstęp, zarys całości: notatki, przemyślenia
1919–1935, 1942–1943 i b.d., rkp., masz., l., k. 159
146. Jw.
Materiały do pracy cz. II – kształcenie poszczególnych zalet, walka z nałogami:
notatki, przemyślenia
1919–1935, 1942–1943, 1948 i b.d., rkp., masz., l., k. 305
147. Jw.
Luźne notatki wykorzystane w pracach, artykułach, studia z prac Lindworskiego,
Suchodolskiego, wypisy z literatury, wycinki prasowe
1917–1937, 1942–1943, 1945–1948, 1970, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 308
148. Dwie metody kształtowania charakteru w szkole
Materiały do pracy, studia z prac M.A. Cassidy, Hartshone'a, H. Mc Kown
1941, b.d., rkp., masz., l., k. 73
149. Kształtowanie charakteru, cel życia, praktyka cnót, umartwienia
Notatki, ankieta wśród studentów, wycinek prasowy
1957, 1959, b.d., rkp., druk, l., k. 24
150. Psychologia, socjologia, filozofia nauki
Notatki ogólne oraz dotyczące organizacji, potrzeb i reformy nauki i pedagogiki,
wycinki prasowe
1921–1922, 1934–1948, 1959–1971, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 176
151. Psychotechnika
Notatki, przemyślenia, studia z prac Moede, Watthera
1927, 1942, 1945, b.d., rkp., masz., l., k. 95

152. Ekonomia nauki
Przemyslenia, notatki ogólne do pracy
1918–1933, 1942–1943, 1947–1949, 1962–1963, b.d., rkp., masz., l., k. 297
153. Jw.
Przemyslenia, notatki – jak studiować, wycinki prasowe
1921, 1942, 1948–1950, 1965–1968, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 154
154. Jw.
Przemyslenia, notatki – jak pisać prace naukowe
1921–1937, 1942–1944, 1949, 1959–1966, b.d., rkp., masz., l., k. 167
155. Jw.
Przemyslenia, notatki – korzyści z ekonomiki nauki, zarzuty, stan obecny, podsumowanie, bibliografia
1918–1937, 1942–1944, 1948, 1963, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 348
156. Metody psychologii, metody badawcze, introspekcje
Notatki, zarys zamierzonej pracy, badania, eksperymenty, wypisy z literatury, wycinki prasowe
1920–1933, 1942–1953, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 228
157. Jw.
Badania statystyczne, studia i notatki z prac obcych
1932–1933, 1942, 1947, 1962, b.d., rkp., masz., l., k. 191
158. Metody psychologii
Definicja, klasyfikacja, rodzaje metod i ich przydatności: notatki do pracy, przemyslenia, obserwacje
1922–1930, 1945, b.d., rkp., masz., l., k. 301
159. Jw.
Tematyka testów, zmienność rezultatów, przykłady, eksperymenty: notatki do pracy, przykłady eksperymentów, wycinki prasowe
1922–1937, 1945, 1948, b.d., rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 428
160. Testy – spostrzegawczość
Notatki, przykłady testów, protokoły z eksperymentów, obserwacje, uwagi
1920–1937, b.d., rkp., masz., druk, l. i sz., k. 291
161. Punktowanie
Uwagi, notatki do pracy, podsumowanie eksperymentów
1933, b.d., rkp., masz., l., k. 108
162. Reforma egzaminów
Notatki, uwagi
1941–1943, 1947, b.d., rkp., masz., l., k. 41
163. Ankiety, kwestionariusze
Notatki do pracy, wycinki prasowe
1950, 1960–1962, b.d., rkp., druk, l., k. 85

164. Życie społeczne – rozmowy towarzyskie
Notatki, obserwacje, protokoły z rozmów studentów
1956, rkp., l., k. 12
165. Notatki z odczytów wygłaszanych w Towarzystwie Psychologicznym
1931, 1950–1963, b.d., rkp., l., k. 60
166. Studia z lektur i interpretacje
Notatki i studia z prac Ascha, Bühlera, Henninga, Karstena, Klemma, Kretschmera,
Lindworskiego, Sprangera
1930–1939, rkp., masz., masz. powiel., l., k. 235
167. Filozofia, metafizyka
Notatki, przemyślenia, uwagi, wycinki prasowe
1923–1934, 1940–1943, 1948–1967, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 368
168. Biozofia, higiena ciała i ducha, biologia
Notatki, przemyślenia, notatki z literatury
1916–1937, 1940–1942, 1946–1951, 1964, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 211
169. Etyka, logika, literatura, sztuka
Notatki, przemyślenia, materiały do zajęć ze studentami, notatki z wykładów z logiki
prof. K. Twardowskiego oraz pracy Łukasiewicza *Logika stosunków*
1912–1925, 1942–1943, 1947–1950, b.d., rkp., l., sz., k. 116
170. Polityka, narody, historia, państwo, ustrój, psychologia a społeczeństwo
Notatki, uwagi
1917–1939, 1942–1943, 1945–1951, b.d., rkp., l., k. 154
171. Matematyka, fizyka
Notatki, uwagi, wycinki prasowe
1942–1943, 1959–1965, b.d., rkp., masz., druk, l., k. 52
172. Notatki bibliograficzne
Notatki, m.in. do opracowanych tematów, dotyczące nowości księgarskich, książek
psychologicznych w bibliotekach uniwersytetów Lwowskiego i Warszawskiego
1936, 1943, b.d., rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., sz., k. 267

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI

A. Wyższe uczelnie

173. Uniwersytet Lwowski
Kronika Zakładu Psychologicznego – historia, organizacja, pisma urzędowe dotyczące
zajęć M. K., program wykładów, ćwiczeń, kolokwiów, magisteria, zaświadczenia dla
studentów, kupno aparatów i książek, notatki, rachunki
1921–1941, rkp., masz., j. ang., pol., ros., l. i sz., k. 321
174. Uniwersytet Wrocławski
Pisma urzędowe, sprawy instytutu, tematy ćwiczeń ze studentami, spis prac
dyplomowych i magisterskich
1945–1955, rkp., masz., l., k. 64

175. Uniwersytet Warszawski
Pisma urzędowe, sprawozdania z prac katedry, plany wykładów, zajęć, seminariów ze studentami, spis prac magisterskich, sprawy zakupu przyrządów i książek, budżet 1952–1970, rkp., masz., l., k. 220
176. Katolicki Uniwersytet Lubelski
Państwowy Uniwersytet w Łodzi
Wolna Wszechnica Polska
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu
Pisma urzędowe, zawiadomienia, korespondencja
1935, 1945, 1962, rkp., masz., l., k. 14

B. Instytuty i towarzystwa naukowe

177. Instytut Pedagogiczny ZNP we Wrocławiu
Sprawy organizacyjne, listy imienne pracowników i studentów, korespondencja
1946–1948, rkp., masz., l., k. 81
178. Polskie Towarzystwo Psychologiczne
Projekt struktury organizacyjnej, zawiadomienia o zebraniach, sprawozdania, listy imienne uczestników, biuletyn informacyjny, korespondencja
1950–1971, rkp., masz., l., k. 50
179. Instytuty i towarzystwa naukowe
Zawiadomienia o zebraniach, sprawozdania, protokoły, notatki, korespondencja
1922, 1939, 1945–1964, rkp., masz., druk, l., k. 94, zob. aneks 4
180. Zespół podręcznikowy profesorów psychologii przy PAN
Komitet Nauk Pedagogicznych i Psychologicznych PAN
Komitet Historii i Teorii Sztuki PAN
Zakład Higieny Psychiczej i Psychiatrii Dziecięcej PAN
Archiwum PAN
Projekt ogólnopolskiego planu badań w zakresie nauk pedagogicznych, recenzje spuścizny naukowej, zaproszenia, korespondencja
1954, 1965, rkp., masz., l., k. 50

C. Udział w zjazdach, kongresach, naukowe wyjazdy zagraniczne

181. Kongresy psychologiczne, filozoficzne, pedagogiczne, konferencje, sesje psychologiczne, pedagogiczne, historii wychowania, wyjazdy naukowe
Zaproszenia, komunikaty, programy, streszczenia przebiegu obrad, wystąpienia, korespondencja
1929–1939, rkp., masz., druk, j. franc., niem., pol., l. i sz., k. 148
182. Jw.
Materiały
1946–1968, rkp., masz., druk, j. ang., niem., pol., ros., l. i sz., k. 123
183. Wyjazdy naukowe do Niemiec i Francji
Instrukcje podróży, sprawozdania, rysunki powielane do ćwiczeń z psychologii wykonane w zwiedzanych instytutach, wizytówki uczonych, rozliczenia, korespondencja
1925–1926, rkp., masz., j. franc., niem., pol., l., k. 63

D. Działalność dydaktyczna na wyższych uczelniach

184. Tematy ćwiczeń, eksperymentów, kolokwiów, prac samodzielnych, m.in. mierzenie w psychologii, wrażenia, aparaty
Uniwersytet Lwowski, notatki, opisy, listy imienne uczestników
1922–1940, b.d., rkp., masz., l., k. 233
185. Tematy ćwiczeń, m.in. testy, analiza statystyczna, eksperymenty, reakcje
Uniwersytet Lwowski, notatki, sprawozdania, listy imienne uczestników oceny
1922–1940, b.d., rkp., masz., druk, l. i sz., k. 283
186. Tematy eksperymentów, testów, kolokwiów, m.in. pamięć, wrażliwość, fantazja, myślenie u dzieci, uczenie się
Uniwersytet Lwowski, notatki
1922–1943, b.d., rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 202
187. Tematy prac ze studentami, m.in. osobowość, myślenie, indywidualność, ankietowanie
Uniwersytet Wrocławski, notatki, sprawozdanie, listy imienne uczestników, oceny
1946–1952, rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 291
188. Tematy prac ze studentami, m.in. pamięć, bodźce, metody statystyczne, psychologia wychowawcza
Uniwersytet Warszawski, notatki, sprawozdania, listy imienne
1952–1964, rkp., masz., druk, l., k. 307
189. Reakcje – skojarzenia, introspekcja skojarzeniowa, klasyfikacja skojarzeń, asocjacje, reakcje słowne
Uniwersytet Lwowski, notatki do ćwiczeń, eksperymenty – opis, zestawienie, prace studentów
1921–1939, 1942, rkp., l., k. 239
190. Jw.
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, protokoły eksperymentów, test Masselona
1947–1949, 1954–1956, rkp., l., k. 161
191. Reakcje, czas i szybkość reakcji i ich mierzenie, zależność reakcji od temperamentów, fantazja
Uniwersytet Lwowski, notatki do eksperymentów, testy, opis eksperymentów – protokoły
1926, 1930–1937 i b.d., rkp., masz., l. i sz., k. 326
192. Jw.
Uniwersytet Lwowski, Wrocławski i Warszawski, protokoły eksperymentów, prace studentów
1932–1938, 1947–1950, 1957, rkp., masz., l., k. 174
193. Technika zeznań introspekcyjnych
Uniwersytet Lwowski, zbieranie zeznań, dodatnia strona metody pytań, test z eksperymentów dotyczących introspekcji
1938, rkp., l., k. 32
194. Pamięć, pamięć liczb

Uniwersytet Lwowski, metody badań stosunku pamięci liczb do sprawności zachowania: notatki i protokoły z eksperymentów 1921–1928, 1937 i b.d., rkp., l. i sz., k. 141

195. Pamięć, pamięć tekstów i wyrazów
Uniwersytet Lwowski, notatki i protokoły eksperymentów przeprowadzonych ze studentami
1927–1938, 1940–1943, rkp., masz., l., k. 270
196. Jw.
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, notatki i protokoły eksperymentów przeprowadzonych ze studentami
1946–1951, 1955, 1960–1961, rkp., masz., l., k. 267
197. Pamięć wyrazów
Protokoły z przeprowadzonych eksperymentów przy instrukcji: wybierać przedmioty „niepotrzebne”
B.d., rkp., sz., k. 91
198. Pamięć lokalna, obrazowa, rysowanie
Uniwersytet Lwowski i Wrocławski, eksperymenty, protokoły, prace studentów
1929–1937, 1946–1948, b.d., rkp., druk, l., sz., k. 207
199. Zgadywanie, telepatia, sugestia
Uniwersytet Lwowski i Warszawski, notatki, protokoły z eksperymentów, wycinki prasowe
1928–1931, 1937, 1958, rkp., druk, l., k. 164
200. Zapomnienie, czynniki przeszkadzające w reprodukcji
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, prace studentów
1947, 1957–1958, rkp., l., k. 67
201. Test Bourdana, punktowanie
Uniwersytet Lwowski, notatki, eksperymenty na sobie i ze studentami, protokoły
1921–1940, rkp., masz., l., k. 319
202. Jw.
Uniwersytet Wrocławski, notatki, eksperymenty ze studentami, protokoły
1947–1955 i b.d., rkp., masz., l., k. 311
203. Myślenie, jasność myślenia, zdolność kombinacji
Uniwersytet Lwowski, eksperyment zbiorowy nad myśleniem: instrukcja, protokoły, wypowiedzi osób badanych
1922, 1926, 1938, rkp., l., k. 76
204. Profile psychologiczne
Uniwersytet Lwowski i Wrocławski, eksperymenty ze studentami
1922–1923, 1927–1929, 1946–1947, rkp., masz., l., k. 24
205. Rozumienie tekstów
Uniwersytet Lwowski, Wrocławski i Warszawski, notatki, teksty w językach obcych, projekty tekstów ułożone przez studentów, eksperyment rozumienia z Kanta

1929–1934, 1949, 1956, 1960–1961, rkp., masz., j. franc., niem., pol., ros., wł., l., k.
173

206. Jw.
Uniwersytet Lwowski, Wrocławski i Warszawski, tekst dotyczący zalet, eksperymenty ze studentami
1922, 1926, 1937–1940, 1948, rkp., masz., l., k. 260
207. Jw.
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, tekst dotyczący zalet
1950, 1954, 1956, 1965, rkp., masz., l., k. 232
208. Jw.
Uniwersytet Warszawski, eksperymenty studentów pod kierunkiem M. K., badania nad rozumieniem tekstu pisanego: protokoły, wyniki, pytania od 1–13
1956, rkp., masz., l., k. 276
209. Jw.
Uniwersytet Warszawski, eksperymenty, protokoły jw., pytania od 14–37
1956, rkp., masz., l., k. 322
210. Wola – postanowienia
Uniwersytet Lwowski, ankiety wśród studentów
1929, 1939, rkp., l., k. 233
211. Cechy osobowości, cechy wrodzone, wpływ wychowania
Uniwersytet Lwowski, ankiety wśród studentów
1930–1937, rkp., l., k. 73
212. Cechy osobowości – kwestionariusz charakterów
Uniwersytet Lwowski, ankieta wśród studentów
1936, rkp., masz., l., k. 433
213. Cel życia, postawa życiowa
Uniwersytet Lwowski, ankiety przeprowadzone przez studentów psychologii pod kierunkiem M. K.
1934–1935, 1946–1947, rkp., masz., l., k. 164
214. Psychologia zeznań
Uniwersytet Lwowski, eksperyment ze studentami – protokół
1938, rkp., l., k. 48
215. Praca psychologa wśród dzieci, badanie ciekawości u dzieci
Uniwersytet Lwowski, protokoły eksperymentów
1938–1939, rkp., l., k. 11
216. Eksperyment nad niedorzecznością
Uniwersytet Wrocławski, test niedorzeczności, protokoły
1947–1948, rkp., l., k. 74
217. Symptomy fizjologiczne, bębenek Mareya, krzywa oddechowa
Uniwersytet Wrocławski, notatki, uwagi, pytania na kolokwium, prace studentów

1949, rkp., masz., l., k. 148

218. Metoda ankietowa egzaminów
Uniwersytet Wrocławski, test wśród studentów
1949, rkp., l., k. 55
219. Popędy, instynkty, uczucia
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, eksperymenty, prace studentów
1949–1950, 1958–1963, rkp., l., k. 123
220. Uczucia: zdziwienie, radość, przyjaźń, złość
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, notatki, eksperymenty
1947–1961, rkp., masz., l., k. 168
221. Metody postępowania
Uniwersytet Wrocławski i Warszawski, ćwiczenia, ankiety, protokoły, analizy
działalności i tekstu
1947–1959, rkp., masz., l., k. 296
222. Wyobrażenia
Uniwersytet Warszawski, notatki, bibliografia pod kątem przeprowadzania
eksperymentów, bogactwo wyobrażeń – eksperymenty
1956 i b.d., rkp., l., k. 57
223. Wspomnienia – refleksje
Uniwersytet Lwowski, Wrocławski i Warszawski, definicja całości, rola zjawisk
psychicznych przy czynnościach psychomotorycznych – test nawlekania pereł,
zainteresowanie, wyjątek potwierdza regułę, przerwanie czynności, dziedziczność
zachowań stereotypowych, pobudzenie – oddziaływanie, pragnienia, kwestionariusz o
pogodzie, nieświadomość: fragmenty eksperymentów, testów, ankiet
1932–1933, 1936, 1938, 1946, 1956, 1963, b.d., rkp., l., k. 186
224. Tabele testu przeprowadzonego wśród robotników i rzemieślników
Uniwersytet Lwowski
B.d., przed 1939, rkp., l., k. 36
225. Lektury i interpretacja
Uniwersytet Lwowski, zajęcia ze studentami, notatki dotyczące ich prowadzenia,
sprawozdanie studentów z przeczytanych lektur
1922–1929 i b.d., rkp., masz., l., k. 169
226. Jw.
Uniwersytet Lwowski, zajęcia ze studentami, listy obecności i podział prac,
sprawozdania z lektur, oceny
1930–1939, rkp., l., k. 197
227. Jw.
Uniwersytet Lwowski, interpretacja *Psychologii* Władysława Witwickiego przez
studentów
1935, rkp., masz., l. i sz., k. 253
228. Jw.

- Uniwersytet Wrocławski, zajęcia ze studentami, notatki dotyczące ich prowadzenia, listy obecności i podział prac, sprawozdania z lektur, oceny
1945–1952, rkp., masz., l., k. 183
229. Jw.
Uniwersytet Warszawski, zajęcia ze studentami, notatki dotyczące ich prowadzenia, listy obecności i podział prac, sprawozdania z lektur, oceny
1955–1964, rkp., masz., l., k. 104
230. Jw.
Uniwersytet Lwowski, Wrocławski i Warszawski, referaty na seminariach w oparciu o lekturę, notatki, oceny
1931–1937, 1953–1964, b.d., rkp., l., k. 291
231. Jw.
Uniwersytet Lwowski, tłumaczenia prac z dziedziny psychologii przez studentów
1926–1934 i b.d., rkp., masz., l., k. 240
232. Jw.
Uniwersytet Wrocławski, tłumaczenia prac z dziedziny psychologii przez studentów
1947–1951 i b.d., rkp., masz., l., sz., k. 289
233. Jw.
Uniwersytet Warszawski, tłumaczenia prac z dziedziny psychologii przez studentów
1957, 1960 i b.d., rkp., masz., j. niem., pol., l., sz., k. 355
234. Jw.
Uniwersytet Warszawski, tłumaczenia prac z dziedziny psychologii przez studentów
1961–1963 i b.d., rkp., masz., l., k. 286
235. Analiza tekstów – oceny, rezultaty
Uniwersytet Lwowski i Wrocławski, cztery prace seminaryjne studentów
1939, 1947–1948, rkp., masz., druk, l., sz., k. 107
236. Obserwacja zachowań ludzkich
Uniwersytet Wrocławski, dziesięć prac seminaryjnych studentów
1954, rkp., sz., l., k. 212
237. Jw.
Uniwersytet Wrocławski dziesięć prac seminaryjnych studentów
1954, rkp., sz., l., k. 227
238. Rozumienie tekstów
Uniwersytet Warszawski, dziesięć prac seminaryjnych studentów
1956–1957, rkp., l., k. 217
239. Jw.
Uniwersytet Warszawski, dziesięć prac seminaryjnych studentów
1956–1957, rkp., l., k. 199
240. Odtwarzanie, kojarzenie i przyswajanie tekstów
Uniwersytet Warszawski, pięć prac seminaryjnych studentów

1956–1957, rkp., l., k. 131

241. Wojciechowska Krystyna, *Psychologiczna analiza procesu zapamiętywania wiersza*
Praca seminaryjna, tekst z poprawkami M. K. oraz materiały z przeprowadzonych eksperymentów
1959–1960, rkp., masz., sz., l., k. 122
242. Kwiatkowska Barbara, *Analiza metody badania skuteczności zapamiętywania zamierzonego i niezamierzonego przy pomocy zbioru zdań*
Praca seminaryjna: tekst z poprawkami M. K., tabele, wykresy
1959–1960, rkp., l., k. 111
243. *Analiza pojęć psychologicznych zawartych w podręczniku psychologii P. Guillaume'a*
Osiem prac seminaryjnych
1959–1961, rkp., l., k. 22
244. *Stosunek uczuć do instynktów i popędów wg podręcznika psychologii P. Guillaume'a*
27 prac seminaryjnych
1960–1961, rkp., l., k. 88
245. *Zapamiętywanie tekstu, zmiany przypomnień pod wpływem czasu, ślady pamięciowe*
Trzy prace seminaryjne: teksty, tabele, wykresy
1961–1962, b.d., rkp., l., sz., k. 60
246. *Badania nad myśleniem, uwaga, wrażenia i spostrzeżenia*
Dwie prace seminaryjne i fragmenty prac autorów nieustalonych
1957, 1959, b.d., rkp., masz., l., k. 60
247. Baranowska Bogna, *Zamiennosc rezultatów testu do badania pamięci tekstów*
Praca magisterska pisana pod kierunkiem M. K.
1962, masz., sz., opr., k. 64
248. Brochacka Maria, *Zależność zapamiętywania od sposobu przekazywania wiadomości*
Praca magisterska, streszczenie, notatki
B.d., rkp., masz., l., k. 161
249. Danielewicz Jerzy, *Analiza wahań czasów reakcji prostej na serie bodźców*
Praca magisterska
1962, masz., l., k. 55
250. Gajewska Elżbieta, *Próba diagnozy depresji*
Praca magisterska
1952, masz., sz., k. 44
251. Iwańczyk Anna, *Analiza sposobu zapamiętywania tekstów*
Praca magisterska, załączniki – tabele
1964, rkp., masz., l., opr., k. 69
252. Janowski Tomasz M., *O jakości i częstotliwości motywów codziennych*
Praca magisterska
1952, rkp., masz., l., k. 46

253. Kaczmarek Elżbieta, *Niektóre przyczyny trudności zapamiętywania tekstów*
Praca magisterska
1964, rkp., masz., sz., opr., k. 74
254. Kuśmierz Antoni, *Jaki wpływ wywiera na osobowość powtarzanie czynności*
Praca magisterska
B.d., masz + wykresy, l., k. 74 (4a)
255. Kwiatkowska Barbara, *Analiza pamięci zdań*
Praca magisterska
1961, rkp., masz., sz., opr., k. 66
256. Mazurowa Mieczysława, *Wpływ wprowadzenia wątku narracyjnego na zapamiętywanie tekstu*
Praca magisterska
1959, rkp., masz., l., k. 100 (7a, 21a–25a)
257. Pawlik Jerzy, *Przyczyny niektórych trudności rozumienia tekstów*
Praca magisterska
1964, masz., opr., k. 43
258. Pereć-Świderek Janina, *Wpływ przerwy czasowej na reprodukcję zapamiętywanego materiału*
Praca magisterska
1958, masz., l., k. 153
259. Roubinek Waclaw, *Zmiany w osobowości pod wpływem służby wojskowej*
Praca magisterska
1963, masz., l., k. 28
260. Sadowska Wanda, *Sformułowanie zdania jako przyczyna trudności w rozumieniu go*
Praca magisterska, dołączona praca seminaryjna *Zależność stopnia trudności w rozumieniu tekstu od takiej lub innej jego budowy*
1960, rkp., masz., l., k. 68
261. Tomicka-Danielewicz Urszula, *Niektóre trudności w rozumieniu tekstu matematycznego*
Praca magisterska
1964, masz., sz., opr., k. 83
262. Turowska Alicja, *Zmiana przypomnień pod wpływem czasu*
Praca magisterska
1962, rkp., masz., l., k. 78
263. Volmer Jadwiga, *Pomiary stopnia pamięci bezpośredniej liczb*
Praca magisterska, uwagi M. K.
B.d., rkp., masz., l., sz., k. 52
264. Wasilewska Hanna, *Niektóre kryteria rozumienia*
Praca magisterska
1962, masz., l., opr., k. 55
265. Wierzbicka Lidia, *Treść a forma w zapamiętywaniu wierszy*
Praca magisterska, tabele

1964, rkp., masz., sz., k. 51

266. Wojciechowska Krystyna, *Psychologiczna analiza procesu zapamiętywania wiersza*
Praca magisterska
1961, rkp., masz., sz., opr., k. 40
267. Zdzienicka M.A., *Próba opracowania kryteriów poprawności streszczeń*
Praca magisterska, załączniki – testy
1959, rkp., masz., l., k. 135
268. Działalność dydaktyczna jako nauczyciela gimnazjalnego oraz w kole psychologów szkolnych przy Grupie Metodycznej Nauczycieli propedeutyki filozofii we Lwowie
Pisma urzędowe, korespondencja
1922, 1927–1939, rkp., masz., druk, l., k. 35

E. Opiniowanie prac magisterskich, doktorskich, opinie naukowe

269. Ocena prac magisterskich
1955 i b.d., rkp., l., k. 63, zob. aneks 5
270. Ocena rozpraw doktorskich i prac habilitacyjnych
1938, 1952, 1960–1963, 1967, b.d., rkp., masz., l., k. 135, zob. aneks 6
271. Opiniowanie działalności naukowej
Opinie, życiorysy i wykazy prac osób opiniowanych, korespondencja
1938–1939, 1949–1954, 1958–1961, 1967, rkp., masz., l., k. 134, zob. aneks 7

F. Praca w innych instytucjach

272. Komisja Pedagogiczna Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Oddział Psychologii Pedagogicznej we Lwowie
Komisja egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich we Lwowie przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Komisja doradcza dla spraw zakupu dzieł do Państwowej Biblioteki Pedagogicznej we Lwowie
Programy, korespondencja
1922–1926, 1932–1938, rkp., masz., k. 44
273. Kursy wychowawcze dla nauczycieli, wizytatorów inspektorów szkolnych organizowane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, kuratoria i Towarzystwo Oświaty Zawodowej
Państwowe Studium Pedagogiki Specjalnej – kursy wakacyjne kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli, pracowników ZHP organizowane przez Ministerstwo Oświaty, Ministerstwo Szkół Wyższych i Nauki, Wydział Oświaty ZHP
Zaproszenia, programy, notatki dotyczące tematyki zajęć, korespondencja
1930–1933, 1936–1938, 1948, 1950–1951, 1955–1962, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 221
274. Zespół Rzecznawców Psychologii przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego
Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki
Materiały i sprawozdania z posiedzeń, opinia w sprawie perspektywicznego rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego, materiały powielane z adnotacjami M. K., korespondencja

1953–1961, rkp., masz., masz. powiel., l., k. 212

G. Działalność redakcyjna i wydawnicza

275. „Praca Zakładu Psychologii Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie”
„Przegląd Psychologiczny”
Encyklopedyczny słownik higieny psychicznej
„Nowa Szkoła”
Instrukcje redakcyjne, spisy treści wydawnictw, korespondencja
1935–1939, 1957, 1965–1969, rkp., masz., druk, j. ang., franc., niem., pol., l., k. 66
276. Współpraca z wydawnictwami dotycząca wydania prac M. K.
Recenzje, korespondencja
1929–1939, 1948–1971 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., pol., l., k. 274

H. Działalność popularyzatorska

277. Wykłady, odczyty
Programy, korespondencja
1935, 1936–1939, 1946, 1951, rkp., masz., druk, l., k. 14

I. Działalność społeczna

278. Obwodowa Komisja Wyborcza we Lwowie
Związek Nauczycielstwa Polskiego
Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy
Poradnik Życia Rodzinnego „Ognisko”
Towarzystwo Rozwoju i Krzewienia Kultury Moralnej
Korespondencja
1930, 1946–1947, 1957–1960, masz., l., k. 20

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

279. *Moje postanowienia*
Przemyślenia dotyczące własnego życia, jego organizacji, kształtowania charakteru,
przemyśleń religijnych, pracy nad sobą
1916–1967 i b.d., rkp., l., k. 195
280. Jw.
Organizacja pracy naukowej, plany i tematy prac naukowych
1916–1937, 1940–1943, 1945–1962 i b.d., rkp., l., k. 182
281. Życiorys, notatka biograficzna, odznaczenia
1951, 1958, 1964, masz., l., k. 5
282. Materiały gospodarcze i finansowe
Zaświadczenia o zarobkach, sprawy mieszkaniowe, rozliczenia finansowe
1933, 1936, 1945–1966, rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 202
283. Spis książek, kolekcje znaczków pocztowych
B.d., rkp., masz., druk, j. ang., franc., niem., pol., sz. i l., k. 109

IV. KORESPONDENCJA

A. Korespondencja wychodząca

284. Osoby i instytucje A–Z, adresaci nieustaleni
1925–1939, 1946–1971 i b.d., rkp., masz., j. ang., pol., l., k. 216, zob. aneks 8

B. Korespondencja wpływająca

285. Osoby i instytucje A–J
1924–1939, 1945–1971, rkp., masz., j. ang., franc., niem., pol., l., k. 244, zob. aneks 9
286. Jw. K–P
1927–1937, 1947–1971, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 196, zob. aneks 9
287. Jw. R–Z, nadawcy nieustaleni
1924–1939, 1946–1970 i b.d., rkp., masz., j. ang., niem., pol., l., k. 239, zob. aneks 9

V. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU

288. Recenzje prac M. K.
1940, 1955–1967 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 61, zob. aneks 10

VI. MATERIAŁY RODZINNE

289. Rodzina Lewickich, dziadek Benedykt, matka Maria z Lewickich Kreutzowa, oraz siostry, Emilia i Stefania Kreutz
Oryginały, odpisy, korespondencja rodzinna
1826–1943, rkp., masz., druk, l., k. 129
290. Rodzina Kreutzów i Śliwińskich, ojciec Wilhelm Kreutz, brat przyrodni Władysław Kreutz, stryj Feliks Kreutz
Świadectwa szkolne i uniwersyteckie, praca stryja, oryginały, odpisy, notatki dotyczące rodzin
1839–1929, rkp., masz., druk, l., k. 169
291. Córka Teresa Kreutz
Odpisy aktu urodzenia, małżeństwa, zeszyty szkolne
1929, 1940, 1952 i b.d., rkp., masz., l., sz., k. 123

VII. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH

292. Pomykało W., *O realistyczne pojmowanie szerokiego frontu wychowawczego*
Suchodolski Bogdan, *Źródła krytyki stanu nauk pedagogicznych*
Sytuacja w naukach pedagogicznych – głosy w dyskusji
Artykuły
1969, b.d., masz., kkp., l., k. 65
293. Kohl Max, *Die Projektions laterne*
Praca
Przed 1939, druk, j. niem., sz., s. 84
294. Sobolewski Konstanty
Prace dotyczące polskich jeńców wojennych
1958–1963, rkp., masz., druk, l., sz., k. 91, zob. aneks 11

295. Węgrzynowicz Leopold, *Indeks treści etnograficznej miesięcznika „Orli Lot” z lat 1920–1950*
Praca
1958, druk, sz., s. 282

296. Psychologia, pedagogika
Drobne prace
1907, 1965, b.d., masz., druk, j. ang., niem., pol., l., sz., k. 63, zob. aneks 12

VIII. ZAŁĄCZNIKI

297. Psychologia, socjologia, medycyna, nauki przyrodnicze, historia, technika
Wycinki prasowe
1913, 1925–1928, przed 1939, druk, j. franc., pol., l., k. 182

298. Jw.
Wycinki prasowe
1946–1964, druk, j. ang., franc., niem., pol., l. i sz., k. 138

299. Najnowsze odkrycia i osiągnięcia naukowe, nauka polska
Wycinki prasowe, kartki z kalendarzy
1965–1971 i b.d., druk, l., k. 241

300. Jw.
Wycinki prasowe, kartki z kalendarzy
B.d., druk, l., k. 152

ANEKS 1

J. 17. Teoria Pawłowa

1. *Odruchy warunkowe wg teorii Pawłowa*, 1951
2. *Fizjologiczny mechanizm ruchów dowolnych wg teorii Pawłowa*, 1954
3. Studium bez tytułu dotyczące myślenia wg Pawłowa b.d.
4. *Kilka uwag o myśleniu konkretnym wg Pawłowa*, b.d.
5. *Fizjologiczne podstawy psychologii woli wg Pawłowa*, b.d.
6. *Hamowanie wg Pawłowa*, b.d.

ANEKS 2

J. 104 Recenzje i opinie o pracach przeznaczonych do druku

1. Dworak K., *Zarys psychologii empirycznej*, 1935
2. Kryński M., *Karta indywidualna. Obserwacja wychowawców*, 1935
3. Szuman S., *Psychologia wychowawcza wieku szkolnego*, 1947
4. Nowogrodzki T., *Psychologia*, 1954
5. Ziemska M., *Niektóre zagadnienia zapamiętywania i rozumienia tekstów literackich*, 1959
6. Priter J., *Psychologia ogólna*, 1961
7. Dąbrowski, *Fragment recenzji pracy bez tytułu dotyczącej zaburzeń psychicznych*, b.d.
8. Lewicki A., *Abstrakcja*, b.d.
9. Tomaszewski T., *Psychologia pracy*, b.d.
10. Wright B.A., *Physical Disability*, b.d., po 1961

ANEKS 3

J. 107 Tłumaczenia i streszczenia prac dotyczących psychologii myślenia

1. Brentano, *Sądy*, studium

2. Bühler, *Myśli*, 1907
3. Külpe O., *Eksperymenty nad abstrakcją*, 1904
4. Külpe O., *O współczesnej psychologii myślenia*, 1912
5. Lindworsky J., *Psychologia eksperymentalna. Wyobrażenia*
6. Marbe, Praca bez tytułu
7. Mayer A., Orth J., *Zur qualitativen Untersuchung der Association*, 1901
8. Selz, *Die unvermittelten Lösungen Methode*
9. Zichen, *Wrażenia*

ANEKS 4

J. 179 Instytuty i towarzystwa naukowe

1. Instytut Higieny Psychiczej, 1945–1947
2. Instytut Organizacji Przemysłu Maszynowego, 1963
3. Instytut Pedagogiczny w Katowicach, 1945
4. Instytut Pedagogiczny w Warszawie, 1946, 1954, 1957
5. Instytut Psychotechniczny i Poradnia Zawodowa Patronatu nad Młodzieżą Rękodzielniczą we Lwowie, 1927, 1933–1939
6. Kasa imienia Mianowskiego – Instytut Popierania Nauki, 1937
7. Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej, 1958, 1964
8. Naukowe Towarzystwo Pedagogiczne w Krakowie, 1936–1939, 1948–1951
9. Polskie Towarzystwo Filozoficzne, 1922, 1938–1939
10. Polskie Towarzystwo Higieny Psychiczej, 1958–1959
11. Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika, 1934
12. Towarzystwo Psychologiczne im. Józefy Joteyko, 1935–1938
13. Wrocławskie Towarzystwo Filozoficzne, 1949–1950
14. Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, 1949–1959

ANEKS 5

J. 269 Ocena prac magisterskich

1. Babska, Praca dotycząca dojrzewania młodzieży, b.d.
2. Błaszowska, Praca dotycząca pragnień, b.d.
3. Dobruszek Zbigniew, *Wpływ pracy maszynistów pociągów elektrycznych na wyższą działalność nerwową*, b.d.
4. Elkiel, Praca dotycząca odruchów warunkowych, b.d.
5. Jarząbek, Praca o przełączaniu, 1955
6. Kalina, *Rozpoznawanie uczuć*, b.d.
7. Kurczówna Ida, *Analiza funkcji słowa jako bodźca I sygnałowego w porównaniu z funkcją słowa jako bodźca II sygnałowego*, b.d.
8. Lewczyńska, *Tworzenie skojarzeń*, b.d.
9. Nawrocki, Praca dotycząca różnicowania u dzieci, b.d.
10. Norsztyńska, Praca dotycząca czasu i czynności, b.d.
11. Paczyński, Praca bez tytułu, b.d.
12. Paleski, Praca bez tytułu, b.d.
13. Reykowski Janusz, *Problem cech osobowości człowieka epoki socjalizmu w świetle prac Józefa Stalina*, b.d.
14. Sikorzanka, *Anemia i pamięć*, b.d.
15. Świątek H., Praca dotycząca odruchów warunkowych, b.d.
16. Włodarski Ziemowit, Praca dotycząca dziedziczenia, b.d.

ANEKS 6

J. 270 Ocena rozpraw doktorskich i prac habilitacyjnych

1. Kosmala Witold, *Struktura czynności a cechy wytworu w pracy produkcyjnej*, 1963

2. Kowalczuk Rajmund, *Badania nad strukturą czynności produkcyjnych*, b.d.
3. Kowarz Jan, *Struktura osobowości w psychologii losu L. Szondiego*, 1963
4. Kulczycki Marian, *Niektóre warunki myślenia produktywnego*, 1952
5. Malinowski Tadeusz, *Dobór do zawodu nauczycielskiego*, 1963
6. Maruszewski Marian, *O zaburzeniach najprostszych form zachowania się dowolnego przy ogniskowych uszkodzeniach mózgu*, 1960
7. Mika Stanisław, *Postawy a zapamiętywanie*, 1963
8. Ombach Elżbieta, *Cechy formalne spostrzeżeń u ludzi zdrowych i u ludzi ze zmianami nerwicowymi*, 1967
9. Reykowski Janusz, *Prawa rządzące procesem zmiany zachowań się ludzi*, b.d.
10. Selzer Józef, *Zmienność rezultatu testu liczbowego do badania pamięci w zależności od wieku*, 1938
11. Witwicki Tadeusz, *Badanie praktycznej sprawności umysłowej metodą układanek*, praca habilitacyjna, 1961

ANEKS 7

J. 271 Opiniowanie działalności naukowej

1. Bardecki Adam, stypendium zagraniczne, 1939
2. Dronsejko Krystyna, aspirantura, 1952
3. Dryjski, profesor, 1952
4. Gerstman Stanisław, docent, 1954
5. Hornowski Bolesław, profesor nadzwyczajny, 1967
6. Larkowa Helena, opinia o okresie studiów, 1952
7. Lewicki Andrzej, profesor nadzwyczajny, 1954
8. Mika Stanisław, działalność jako asystenta UW, 1961
9. Niewiarowski Romuald, docent, 1967
10. Nowogrodzki Tadeusz, kandydat nauk, 1953, 1958
11. Szewczuk Władysław, profesor nadzwyczajny, 1956
12. Tomaszewski Tadeusz, stypendium zagraniczne, 1938

ANEKS 8

J. 284 Korespondencja wychodząca. Osoby i instytucje A–Z, adresaci nieustaleni

Ajdukiewicz Kazimierz	1955	1. 1
Baley Stefan	1929, 1936, b.d.	1. 3
Bardecki Adam	1948	1. 1
Bednarski Feliks	1951, 1964–1970	1. 16
Biblioteka Uzdrowskowa w Polanicy	b.d.	1. 1
Biblioteka Wydziału Pedagogicznego UW	1960	1. 1
Biblioteka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie	1966	1. 1
Błachowski Stefan	1930–1939, 1953, b.d.	1. 11
Bruchwalski (?) K.	1933, 1935	1. 2
Budkiewicz Janina	1964	1. 1
Chomiccy Tad.	1966	1. 1
Chwalberg (?)	1947	1. 1
Claparède Édouard	1930, 1933–1937	1. 9
Czechowicz-Józefowicz-Wilde Teresa	1965–1970	1. 11
Dawidowicz Zofia	1947	1. 1
Direction des Presses Universitaires de France	1959	1. 1
Dworak Kazimierz	1935	1. 1
Fedrin Tadeusz	1970	1. 1
Grzegorzewska Maria	1946	1. 1

Hornowski Bolesław	1967, 1968	1. 2
Hubert St.	1932	1. 1
Kaliniewicz (?) Stanisław	1969	1. 1
Kopińska Ewa	1966, 1970, b.d.	1. 3
Kosmalowa Maria	1967	1. 1
Koynitz (?) Jan	1966, b.d.	1. 3
Krajewski Władysław	1966	1. 2
Krassowska Zofia	1959	1. 1
Kreutzowa Nula	1966	1. 1
Krokowska Teresa	1965–1966, 1969	1. 10
Krokowski Tomasz	1969	1. 2
Kulczycki Marian	1965–1966	1. 5
Kuś Henryk	1969	1. 1
Lewandowski K.	1969	1. 1
Lewicki Andrzej	1946–1971, b.d.	1. 8
Macewicz Piotr	1937	1. 1
Mika Stanisław	1960	1. 1
Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego	1968	1. 1
Mysłakowski Zygmunt	1960	1. 1
Naukowe Towarzystwo Pedagogiczne	1936	1. 1
Nowogrodzki	1966	1. 1
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1966	1. 1
Polny Ludwik	1966	1. 1
Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika we Lwowie	1936	1. 1
Pruski (?)	1948	1. 1
Radaczyńska Wanda	1949	1. 1
Rieger Roman	1928	1. 3
Rząsa A.	1969	1. 1
Sarna Gerard	1965–1966	1. 3
Sokołowski Henryk	1970	1. 1
Strelau Jan	1966	1. 1
Suchodolski Bogdan	1948	1. 1
Super Donald E.	1961, 1963	1. 2
Śliwiński Stanisław	1969–1970	1. 3
Tomaszewski Tadeusz	1938–1939, 1947–1952	1. 8
Trzaskowska Maria	1960	1. 1
Twardowski Kazimierz	1925	1. 1
Tyborowski Ludwik	1959	1. 1
„Wiedza Powszechna”	1958	1. 1
Witwicki Władysław	1929	1. 1
Wycisk Leszek	b.d.	1. 1
Wytyczak Leon	1934	1. 1
Wyżykowska St.	1966	1. 1
Zaborowski Z.	1951–1952	1. 2
Zawadzki Bohdan	1936, 1939	1. 2
Zawirski Zygmunt	1932, 1936	1. 2
Zbierawski Witold	1959	1. 1
Zygmunt Nikodem	1965	1. 1
Adresaci nieustaleni	1931–1932, 1938, 1951, 1953, 1959, 1960, 1969, 1971, b.d.	1. 11

ANEKS 9

j. 285 Korespondencja wpływająca. Osoby i instytucje A–J		
Administracja Apostolska Dolnego Śląska	1947	1. 1
Ajdukiewicz Kazimierz	1955	1. 1
Babinicki Waldemar	1962	1. 1
Baley Stefan	1929, 1933, 1936–1939	1. 12
Banach Ryszard	1959	1. 1
Bardecki Adam	1947–1948, 1959–1963	1. 20
Bednarski Feliks	1947–1949, 1951–1970	1. 26
Biblioteka Akademii Teologii Katolickiej	1961	1. 1
Biblioteka Narodowa	1954	1. 1
Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy	1966	1. 1
Biblioteka Wydziału Filozoficznego UW	1966	1. 1
Biblioteka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie	1966	1. 3
Biborski Józef	1959	1. 1
Błachowski Stefan	1929–1939, 1946–1958	1. 53
Bruchwalski (?) K.	1935	1. 1
Budkiewicz Janina	1958	1. 1
Budzyński	1947	1. 1
Centralny Urząd Kinematografii	1957	1. 1
Chlewiński Zdzisław	1966, 1971	1. 1
Chomiccy Tad.	1948, 1966	1. 3
Choynowski Mieczysław	1956–1958, 1961, b.d.	1. 8
Chwalberg (?) J.	1947–1948	1. 3
Claparède Édouard	1930, 1933–1934	1. 4
„Contemporary Psychology”	1968	1. 1
Czechowicz Juliusz	1948	1. 1
Czechowicz-Józefowicz-Wilde Teresa	1965–1966, 1969	1. 4
Czekanowski J.	1924	1. 1
Czeżowski Tadeusz	1959, 1966	1. 3
Członkowie PTR	1964	1. 1
Dawidowicz Zofia	1947	1. 1
Dryjak A.	1952	1. 1
Dudek Jan	1964	1. 1
Dworak Kazimierz	1935	1. 1
Dybowski Mieczysław	1939	1. 1
Ewing A.C.	1937	1. 1
Falkiewicz Karol	1959	1. 1
Falkowska Aleksandra	1959	1. 1
Fedzin Tadeusz	1970	1. 1
Fleszner E.	1958	1. 1
Fruński Wacław	1954	1. 1
Gańko W.	1956	1. 1
Gierulanka Danuta	1948	1. 2
Głuchowska-Pais Maria	1957	1. 1
Grabarczyk Majka	1967	1. 1
Gromska Daniela	1925	1. 1
Gruca Jerzy	1954	1. 2
Grzegorzewska Maria	1946–1947	1. 2
Hałatowski Ludwik	1934	1. 1

Hernas Władysław	1951	1. 1
Hernik Janusz	1964	1. 1
Hornowski Bolesław	1957, 1959, 1966–1969	1. 8
Ingarden Roman	1951	1. 1
Isterenier Irena	1962	1. 1
Jachimek Józef	1949	1. 1
Jakubiec Ignacy	1945	1. 1
Janowski Tomasz	1955–1956	1. 2
Jarosz Marek	1956	1. 1
Jasiewicz Eugeniusz	1959–1960	1. 2
J. 286 Jw. K–P		
Kaczkowski Stanisław	1964	1. 1
Kleiner Juliusz	1934	1. 2
Klix F.	1961	1. 1
Klub Dyskusyjny	1957	1. 1
Kluz Joanna	1961	1. 1
Kolbuszewski St.	1947	1. 1
Kopińska Ewa	1966, 1969	1. 2
Kosmalowa Maria	1967	1. 1
Kotel Salezy	1958	1. 1
Kowalewska Wiktoria	1950	1. 1
Koynitz (?) Jan	1964, 1966	1. 2
Krajewski Władysław	1966	1. 1
Kreutzowa Nula	1965	1. 1
Krokowska Teresa	1953, b.d.	1. 4
Kruk-Ołpiński Witold	1948	1. 3
Kubalik Czesław	1958	1. 1
Kuczowski Feliks	1966	1. 1
Kulczycki Marian	1953–1971	1. 39
Kuzowa Józefa	1959	1. 1
Lewicki Andrzej	1945–1970	1. 40
Łaciak Teofil	1960	1. 1
Macewicz Piotr	1937	1. 1
Marciszewski J.	1948	1. 1
Maruszewski Marian	1958–1959	1. 2
Mika Stanisław	1957, 1959–1960	1. 3
Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego	1968	1. 1
Morawieccy Stefania i Tadeusz	1927	1. 1
Moździerz J.	1969, b.d.	1. 2
Mysłakowski Zygmunt	1960	1. 1
Nahlik Stanisław	1949	1. 1
Nowacki Tadeusz	1961, 1965	1. 2
Nowogrodzki	1966	1. 2
Opolscy Barbara i Andrzej	1963	1. 1
Opolski Edmund	1956(?)	1. 1
Ośrodek Rozpowszechniania		
Wydawnictw Naukowych PAN	1957	1. 1
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1966	1. 1
Pastuszka Józef	1965–1966	1. 2
Pieter Józef	1945–1946, 1956–1957	1. 5
Piryow G.D.	1963	1. 1

Pisowicz Józef	1946	1. 1
Płużek Zenona	1957	1. 1
Polny Ludwik	1964, 1966	1. 3
PAN – Pracownia Ustroju i Organizacji Oświaty	1961	1. 1
PAN – Sekretarz Wydziału Naukowego	1957	1. 1
Polskie Towarzystwo Psychologiczne	b.d.	1. 1
Pruski (?)	1948	1. 1
Przeławnikowa Maria	1957, 1959, 1968–1969	1. 4
J. 287 Jw. R–Z, nadawcy nieustaleni		
Radaczyńska Wanda	1948	1. 1
Rechowicz Marian	1957	1. 1
Reutt Józef	1956–1958, 1960	1. 9
Rieger Roman	1928	1. 6
Rolnicki Wawrzyniec	1952	1. 1
Ruszkowski Andrzej	1957, 1960	1. 4
Rzasa Adam	1969	1. 2
Sarna Gerard	1965–1966	1. 4
Scheffs A.	1955–1956	1. 2
Segał J.	1934	1. 1
Sekreta (?) Mirosław	1948–1949, 1954–1957	1. 6
Seminarium Magisterskie	1960	1. 1
Sielepin Maria	1957	1. 1
Sikora	1947	1. 1
Sikorska Z.	b.d.	1. 1
Sobniewska	1957	1. 1
Sobolski Konstanty	1958, 1960	1. 2
Sokołowski St.	1970	1. 2
Stendig S.	1938	1. 2
Stowarzyszenie Mieszkańców		
Spółdzielcze Profesorów UW	1957	1. 1
Strelau Jan	1965–1966	1. 4
Studenci Koła Naukowego Psychologii	1958	1. 1
Suchodolski Bogdan	1948	1. 2
Super Donald E.	1960, 1963	1. 2
Szachułowicz Jan	1947	1. 1
Szczepański	1946	1. 1
Szczudłowski Józef	1946	1. 1
Szewczuk Włodzimierz	1958–1959	1. 2
Szucka Stefania	b.d.	1. 1
Szydelski Szczepan	1934	1. 1
Śliwiński Stanisław	1970	1. 1
Tatarkiewicz Władysław	1950	1. 1
Tomaszewski Tadeusz	1938–1939, 1945–1952	1. 34
Trzaskowska Maria	1960	1. 2
Twardowski Kazimierz	1924–1926, 1928, 1932	1. 13
Tyborski Ludwik	b.d.	1. 1
Weissowa Stanisława	1949	1. 1
Wesołowski Bogumił	1957	1. 1
Wilinkiewicz Tadeusz	1968	1. 1
Witwicki Władysław	1933–1934, 1939, 1948	1. 5

Wróblewski Franciszek	1960	1. 1
Wycisk Leszek	1960–1961	1. 2
Wysocki Bolesław	1964	1. 1
Wytyczak Leon	b.d.	1. 1
Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku	1961	1. 1
Wyżykowski Stanisław	1965–1966	1. 3
Zaborowski Z.	1951–1952	1. 2
Zawadzki Bohdan	1936–1939, 1947–1963	1. 6
Zawirski Zygmunt	1932	1. 1
Zbierowski Witold	1959–1960	1. 3
Ziemnowicz Mieczysław	1956–1957	1. 3
Zjazd Absolwentów Instytutów Pedagogicznych	1959	1. 1
Zwolińska D.	1957–1958, 1970	1. 3
Nadawcy nieustaleni	1933–1934, 1938, 1947–1948, 1957–1958, 1961, 1964, 1971, b.d.	1. 19

ANEKS 10

J. 288 Recenzje prac M. K

1. Fritzhand Marek, *Na manowcach burżuazyjnej psychologii*, „Nowa Kultura”, 20.08.1950
2. Gawlikowski Krzysztof, *Uwagi do „Ekonomii nauk” prof. Kreutza*, b.d.
3. Kostiuk, *Recenzja pracy prof. Kreutza „Metody psychologii”*, 12.11.1940
4. Lewicki Andrzej, *Mieczysław Kreutz „Metody współczesnej psychologii”*, 1961
5. Strelau Jan, *Recenzja pracy „Rozumienie tekstów”*, 1967
6. Tomaszewski Tadeusz, *Recenzja rozprawy prof. M. Kreutza pt. „Fizjologiczny mechanizm ruchów dowolnych według teorii Pawłowa”*, 1955
7. Tomaszewski Tadeusz, *Recenzja pracy prof. Mieczysława Kreutza „Metody współczesnej psychologii”*, 1961
8. Trojanowski Stefan, *Streszczenie i uwagi dotyczące pracy prof. Mieczysława Kreutza „Negatywne pojęcie przyczynowości”*, 1959
9. Zaporozec, *Odpowiedź na pracę prof. M.W. Kreutza „Metody psychologii”*, b.d.
10. Żebrowska Maria, *Recenzja artykułu prof. dr. Mieczysława Kreutza pt. „Fizjologiczny mechanizm ruchów dowolnych wg teorii Pawłowa”*, 1955
11. Dyskusja nad skrypcem M. Kreutza o myśleniu, b.d.

ANEKS 11

J. 294 Prace Konstantego Sobolewskiego

1. *Wyniki badań nad wrażliwością zmysłową polskich oficerów jeńców przebywających w niemieckich obozach wojskowych podczas II wojny światowej*, 1958
2. *Przyczynek do badań psychofizycznych*, 1959
3. *Oficerowie jeńcy w świetle badań antropologicznych*, 1960
4. Krakowski K., Sobolewski K., *Społeczne i światopoglądowe postawy polskich oficerów jeńców przebywających w czasie II wojny światowej w wojskowych obozach w Niemczech*, 1963
5. Wykaz prac naukowych, rozpraw, artykułów K. Sobolewskiego, b.d.

ANEKS 12

J. 296 Pedagogika

1. Brumer, Jerome S., *Individual and Collective Problems in the Study of Thinking*, po 1957
2. Kuchta Jan, *Typologia ucznia i nauczyciela*, b.d.
3. Marczewski Stanisław, *Ocena pracy mgr Krystyny Galubińskiej Wpływ warunków odosobnienia wysokościowego na reakcje psychiczne pilota*, 1965

4. Ruszkowski Andrzej, *Znaczenie snów w samowychowaniu*, b.d.
5. Szeller Włodzimierz, Projekt pracy doktorskiej *Kryteria i ocena zdemoralizowania przestępców w świetle badań psychologicznych*, b.d.
6. Tomaszewski Tadeusz, *W sprawie przebudowy psychologii na zasadach nauki Pawłowa*, tezy do zagajenia dyskusji, b.d.
7. Twardowski Kazimir, *Materialien zur Beurteilung der Universitätsfrage*, 1907